

Nr 384.

Av herr **Johansson i Mysinge m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 127, angående folktandvård.

Kungl. Maj:ts proposition nr 127, till innevarande riksdag, avser att bereda vårt folk och särskilt de unga tillgång till erforderlig tandvård för rimliga kostnader. Ur rättvisesynpunkt synes det önskvärt att denna samhällets omvårdnad i görligaste mån kommer alla befolkningsgrupper i lika mån till del.

Förslaget avser en indelning i tandläkardistrikt med polikliniker, och antalet barn, som skola kunna komma i åtnjutande av tandvård, lägges i viss utsträckning till grund för distriktsindelningen. Å andra sidan hävdas dock att vid planläggningen av folktandvården inom de olika länen särskild undersökning torde bli nödvändig för utrönande av det faktiska behovet av tandläkare. Klart är att härvid frågan om arbetsuppgiften för vederbörande träder i förgrunden. Ur allmänhetens synpunkt förtjänar emellertid även att beaktas, att om den föreslagna folktandvården skall bli till praktiskt värde även för de glesare befolkade delarna av vårt land, erkannerligen för landsbygdens folk, en distriktsindelning som endast tar hänsyn till folkmängd och barnantal icke kan vara till fyllest. Givet är att man även måste vid distriktsindelningen och inrättandet av ifrågasatta tandpolikliniker taga hänsyn till ej blott antalet förefintliga eventuella patienter, utan även till att dessa verkligen beredas tillgång till avsedd tandvård på rimligt avstånd från respektive hem. Annars kan lätt inträffa att vad som med folktandvården avsetts icke i beräknad utsträckning kan bli till verklighet. Avstånden samt därmed sammanhängande kommunikationssvårigheter av olika slag kunna nämligen leda till ett fördyrande och försvårande för många av möjligheterna att komma i åtnjutande av avsedd tandvård. Att helt generellt utgå ifrån att ofta skatte-tyngda kommuner med begränsade resurser skola i tillräcklig omfattning ingripa för att motverka de antydda svårigheterna, torde icke vara till fyllest varken med hänsyn till vad som i praktiken kan förväntas eller ur rättvisesynpunkt. Även ur det allmännas synpunkt synes det önskvärt och rättvist att folket i de avlägsna bygderna och särskilt ungdomen verkligen skall komma i åtnjutande av den avsedda förmånen av förbättrad folktandvård under villkor, som icke äro alltför mycket sämre än när det gäller exempelvis städernas och samhällenas folk. I alltför många fall synes det som om de moderna framstegen och förbättringarna på olika områden endast så att säga i andra hand och i mindre grad komma landsbygdens folk till del. Det förefaller rimligt, att när frågan om en rationellare folktandvård nu upptages till lösning, ävenledes beaktas de särskilda förhållandena i fråga om de avlägsnare bygdernas folk. Detta synes böra ske vid organiserande av tandläkar-

distrikt och inrättande av tandpolikliniker. Det synes även böra ske därigenom att staten i behöflig utsträckning anslår medel för bestridande av de av avstånden och de sämre kommunikationerna förorsakade merkostnaderna för de avlägsnare bygdernas barn och därigenom underlättar för dessa att på något så när samma villkor som andra komma i åtnjutande av förmånen av folktandvård.

Under åberopande av vad som anförts hemställes,

dels att vid i proposition nr 127 avsedd indelning av tandläkardistrikt och inrättande av tandpolikliniker i glest befolkade trakter distrikten icke göras större än att möjligheten för allmänheten att tillgodogöra sig tandvården icke avsevärt försvåras,

dels att riksdagen hos Kungl. Maj:t ville göra framställning om utredning och förslag angående anslag av statsmedel för underlättande för de avlägsnare bygdernas barn att utan avstånd och kommunikationssvårigheter förorsakade merkostnader komma i åtnjutande av folktandvården.

Stockholm den 5 mars 1938.

Ivar Johansson.
Mysinge.

Gust. E. Andersson.

J. Johansson.
Onsjö.